

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER 2023
SECOND SEMESTER

Subject: Environment (BCOM19-106/ BCA-201)

Date: 12/12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
 2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. The global population has silently crossed the _____ billion in the year 2000

a) 6	b) 7
c) 8	d) 5
2. Types of Environmental Pollution are _____

a) Air Pollution	b) Water Pollution
c) Soil Pollution	d) All the Above
3. _____ means cultivation of trees and plants.

a) forestation	b) Non-renewable resources
c) deforestation	d) None of These
4. The _____ constitute 97 percent of the total available water

a) Land	b) drinking Water
c) ocean	d) Soil
5. Deforestation gives rise to several problems such as _____

a) Soil erosion	b) Increase in the frequency and dimension of floods and droughts
c) loss of animal kingdom	d) All the Above
6. By March _____, India had constructed about 1554 major dams

a) 1891	b) 1981
c) 1881	d) 1990
7. The tropical forests are regarded as the _____ in biodiversity

a) poorest	b) richest
c) none of These	d) all the Above
8. _____ means non-living components in the environment

a) Basic components	b) Abiotic Components
c) Biotic components	d) None of These
9. Minerals are derived from the _____.

a) air	b) earth
--------	----------

- c) soil \ land d) None of These
10. The term _____ means surroundings and is generally used as an abstract concept.
a) flood b) nature
c) environment d) none of these
11. Study of environment means _____.
a) science b) nature
c) chemistry d) environmental science
12. Major environmental problems are _____.
a) Lack of Resource b) Pollution
c) Global Changes d) All the Above
13. Bhopal MIC gas tragedy happened on _____.
a) December 3rd, 1986 b) December 3rd, 1984
c) December 3rd, 1985 d) December 3rd, 1948

Q. 2) Write Short Note (Any 3)

(15)

1. National Parks & sanctuaries in India
2. Water Pollution
3. Land Pollution
4. Air Pollution
5. Importance of Environment

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2)

(20)

1. How factories and large industrial units increase pollution?
2. Describe Human Population and Environment.
3. Describe the different causes of noise pollution and explain various measures to be taken to avoid noise pollution.
4. Describe food chain.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one)

(15)

1. Explain the causes for loss of bio-diversity in India.
2. Write down the Function of an Ecosystem with diagram.
3. What are Natural Resources Explain its types with diagram.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)
१. वर्ष 2000 मध्ये जागतिक लोकसंख्या _____ अब्ज ओलांडली आहे
अ) ६ ब) ७
क) ८ ड) ५
२. पर्यावरण प्रदूषणाचे प्रकार _____
अ) वायू प्रदूषण ब) जल प्रदूषण
क) भूमी प्रदूषण ड) वरील सर्व
३. _____ म्हणजे झाडे आणि वनस्पतींचे पीक लावणे
अ) वनीकरण ब) शहरीकरण
क) जंगलतोड ड) यापैकी एकही नाही
४. एकूण उपलब्ध पाण्यापैकी _____ पाणी ९७% आहे
अ) जमिनीतील ब) पिण्याचे
क) महासागरातील ड) मातीतील
५. जंगलतोड अनेक समस्या उद्भवू शकतात जसे _____
अ) जमिनीची धूप ब) पूर आणि दुष्काळाची वारंवारता आणि प्रमाण वाढणे
क) वन्य प्राण्यांचा नाश ड) वरील सर्व
६. मार्च पर्यंत भारताने सुमारे १५५४ प्रमुख धरणे तयार केली आहेत.
अ) १८९१ ब) १९८१
क) १८८१ ड) १९९०
७. उष्णकटिबंधीय जंगलांना जैवविविधता म्हणून म्हणून ओळखले जाते.
अ) सर्वात गरीब ब) श्रीमंत
क) यापैकी एकही नाही ड) वरील सर्व
८. म्हणजे वातावरणात जिवंत नसलेले घटक
अ) मूलभूत घटक ब) अजैविक घटक
क) जैविक घटक ड) यापैकी एकही नाही
९. खनिजे _____ मिळतात.
अ) हवा ब) पृथकी
क) माती / जमिनीतून ड) यापैकी एकही नाही
१०. म्हणजे आसपासचा परिसर आणि हि संकल्पना सामान्यतः अमूर्त (abstract) संकल्पना म्हणून वापरली जाते.
अ) पूर ब) निसर्ग
क) पर्यावरण ड) यापैकी एकही नाही
११. वातावरणाचा अभ्यास म्हणजे
अ) विज्ञान ब) निसर्ग

- क) रसायनशास्त्र
१२. प्रमुख पर्यावरणविषयक समस्या आहेत.
- अ) संसाधन अभाव
 - ब) प्रदूषण
 - क) जागतिक बदल
 - ड) वरील सर्व
१३. भोपाळची गॅस दुर्घटना साली झाली.
- अ) डिसेंबर ३, १९८४
 - ब) डिसेंबर ३, १९८५
 - क) डिसेंबर ३, १९८८

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३) (१५)

१. भारतातील राष्ट्रीय उद्याने आणि अभ्यारण्ये
२. जल प्रदूषण
३. भूमी प्रदूषण
४. वायू प्रदूषण
५. पर्यावरणाचे महत्व

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (२०)

१. कारखाने आणि मोठे औद्योगिक कारखाने प्रदूषण कसे वाढवतात?
२. लोकसंख्या आणि पर्यावरण यांच्या संबंधाचे वर्णन करा.
३. ध्वनी प्रदूषणाची कारणे वर्णन करा आणि ध्वनी प्रदूषण टाळण्यासाठी उपाय सांगा.
४. अन्नचक्र/अन्नसाखळी चे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (१५)

१. भारतातील जैव-विविधतेच्या नुकसानाची कारणे सांगा.
२. परिसंस्थेची कार्ये आकृतीसह लिहा.
३. नैसर्गिक संसाधने म्हणजे काय? त्याचे प्रकार आकृतीसह स्पष्ट करा.
